

Talousarvioaloite TAA 100/2023 vp

Saara Hyrkkö vihr ym.

Talousarvioaloite määrärahan lisäämisestä taiteilijapalkkakokeilun käynnistämiseen (1 000 000 euroa)

Eduskunnalle

Taide ja kulttuuri ovat keskeinen osa suomalaista yhteiskuntaa. Taiteen ja kulttuurin ilmiselvän ja kiistämättömän itseisarvon lisäksi niillä on myös mittavia positiivisia kerrannaisvaikutuksia terveyteen ja hyvinvointiin, talouteen, työllisyyteen ja verotuloihin sekä yhteiskunnalliseen vakaukseen ja osallisuuteen. Taiteeseen ja kulttuuriin investoiminen kannattaa ja tuottaa moninkertaisesti hyötyä suhteessa siihen sijoitettuihin varoihin.

Hallitusohjelman mukaan "Kulttuurialan kasvu tukee koko yhteiskuntaa vahvistaen sen hyvinvointia, luovuutta ja kestävyyttä." Hallituksen talousarvioesitys on kuitenkin ristiriitainen suhteessa hallitusohjelmaan. Leikkaukset kulttuurilta ovat euromääräisesti pieniä, mutta niiden vaikutus kulttuurialan toimintaedellytyksiin ovat suuret. Taiteen ja kulttuurin elinvoimaa ei turvata tai saavutettavuutta paranneta ilman riittäviä määrärahoja.

Palkaton työ on taidealoilla edelleen ongelma, ja yksittäisten taiteilijoiden neuvotteluasema suhteessa taidelaitoksiin on monin paikoin heikko. Julkisen vallan tulee edistää ja parantaa taiteen tekemisen mahdollisuuksia ja taiteilijoiden työllisyyttä tukevia ratkaisuja. Allianssimalli ja taiteilijapalkkamalli tarjoavat työsuhteen, joka lisää freelance-taiteilijoiden mahdollisuuksia jatkuvaan ammattimaiseen työskentelyyn, parantaa työttömyysturvan edellytyksiä ja poistaa taiteilijoiden sosiaali- ja eläketurvan aukkoja.

Taiteilijapalkan toimivuutta on syytä tutkia kokeilulla. Taiteilijapalkkakokeilussa taiteilijat olisivat apurahakauden sijaan työsuhteessa ja heillä olisi työsuhteeseen liittyvät edut. Taiteilijapalkkakokeilussa tulee huomioida eri taiteenaloille tyypilliset rakenteet.

Tämä aloite kuuluu Vihreän eduskuntaryhmän vaihtoehtobudjettiin.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta lisää 1 000 000 euroa momentille 29.01.10 taiteilijapalkkakokeilun käynnistämiseen.

Talousarvioaloite TAA 100/2023 vp

Helsingissä 20.10.2023

Saara Hyrkkö vihr
Bella Forsgrén vihr
Sofia Virta vihr
Jenni Pitko vihr